

rastie cena. Hošták tvrdí, že k rastu cien prispel aj nedostatok pracovnej sily. „Zásadným problémom je aj predlžovanie časov spojených s dodávkami vstupov do výroby, čo vytvára tlak na zvýšené nároky na ľudský kapitál. Nedostatok stavebného reziva bol napríklad vyvolaný výpadkami v pracovnej sile počas pandemických lockdownov. Došlo k masívnemu presunu pracovnej sily po celom svete, a preto mnohí zamestnávatelia dnes pocítujú akútne nedostatok pracovných sôl,“ ozrejmuje Hošták.

Najviac zasiahnutý je podľa neho jednoznačne kovospracujúci, strojársky, elektrotechnický či drevo spracujúci priemysel. „Z hľadiska komodít sa naši členovia najviac sťažujú na enormný nárast cien ocele, kovového šrotu, plastov, hliníka, gumeny, dreva či elektrickej energie. Osobitný problém je drevo, ocel a kovový šrot, kde došlo i k viac než stopercentnému navýšeniu cien,“ vysvetľuje tajomník RÚZ.

Viac o 10 až 20 percent

Prezident Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska Kováčik hovorí, že cenu rôznych materiálov dvhla aj naha „vyspelých krajín preinvestovať sa z krízy“. To tlačí na dopyt po stavebných materiáloch, a preto ich cena rastie. „Súčasne výroba dôležitých stavebných komponentov bola počas obdobia pandémie výrazným spôsobom ztlmená, čo takisto významne prispelo k nerovnováhe na trhu stavebných materiálov a vystrelilo ich ceny nahor,“ hovorí a vyzýva vládu, aby sa aktuálnou situáciou zaberala, pretože veľa stavebých firiem má verejné zákazy za ceny, ktoré im nestačia pokryť náklady.

Ocel išla podľa Kováčika ore od 70 do 110 percent. V prípade plastových granátov, z ktorých sa vyrába napríklad polystyrén na zateplenie či plastové rúry na vodu alebo odpad, bolo navýšenie 40 až 60 percent. Cena polystyrénu z dôvodu nedostatku sa zvýšila o 120 percent. 20 až 40 percent zdraželi itúmen, využívaný na výrobu asfaltu a asfaltových krytin. Súčasne nepredpokladaným tempom rastie aj cena cementu o desať percent a kameniva o 7 až 30 percent,“ uymenúva nárasty Kováčik.

Hovorí, že najviac chýba polystyrén na zateplenie a ďalšie výrobky z plastu. Nie je dostatok dreva a stavebná oceľ sa len veľmi ťažko zháňa, dodáva. Celkovo odhaduje, že stavba sa tak predraží o 10 až 20 percent. Poukazuje na nepriaznivý stav stavebných firiem, ktorých marža sa pohybuje niekde medzi dvomi až štyrmi percentami. No ak ceny vyskočia o 15 percent, stavbári tak zapisujú približne 12-percentné straty.

Kedy sa to skončí

Ekonom Koršnák hovorí, že v súčasnosti sa zdá, že dynamika rastu cien komodít na svetových trhoch už spomaliuje. „S oneskorením niekoľkých mesiacov by sa to malo prejavíť aj na spomalení rastu cien stavebných materiálov. Zlacnenie stavebných materiálov však neočakávame,“ konštatuje odborník.

Stabilizáciu cien očakáva koncom tohto roka aj Kováčik. „Začiatkom roka 2022 očakávame aj zlacnenie niektorých stavebných komponentov, o 20 až 30 percent,“ predpovedá prezident Zväzu stavebných firiem.

Ekonom Hudcovský ilustruje celú situáciu na príklade zamestnanca, ktorý bol niekoľko týždňov práceshopný. „Po návrate späť do práce je zahľtený mailami, a tak vrátiť sa do zabehnutých koľají a k svojej agende mu chvíľu potrvá, pretože musí dobehnuť zameškané. Podobne chvíľu potrvá, kým sa globálna ekonomika - ktorá bola počas koronakrízy na pénke - a celý dodávateľský reťazec vráti späť k svojmu bežnému vyťaženiu a produkciu,“ vysvetľuje odborník.

Keď sa tak stane a uspokojí sa aktuálny dopyt, aj ceny stavebných materiálov budú mať priestor navrátiť sa bližšie k svojim pôvodným cenám, hovorí Hudcovský s tým, že nie je pravdepodobné, že by ceny týchto produktov zostávali na novej úrovni dlhodobo - nejaký rok či dva to však trvať bude.

Daniel z Dolného Lopašova však na nič čakať nebude a v stavbe domu bude pokračovať. „Žiaľ, keď už som začal, nič iné sa nedá robiť, iba stavať. Za tie peniaze, ktoré sme zaplatili za materiál, by sme ho v minulých rokoch mali ovela viac. No nemôžem si dovoliť pozastaviť stavbu,“ dodáva na záver.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Zisky Pfizeru či Moderny zvýši tretia dávka

ILLUSTRÁCNE FOTO: SHUTTERSTOCK

Tržby farmaceutických firiem Pfizer, BioNTech a Moderna v najbližších rokoch zvýši počítanie tretej, takzvanej posilňovacej dávky ich vakcín proti ochoreniu COVID-19, očakávajú analytici a investori.

Firmy už niekoľko mesiacov tvrdia, že plne očkovaní ľudia zrejme budú potrebovať ešte jednu dávku ich vakcín, aby boli chránení aj nadálej a tiež aj proti novým variantom koronavírusu. Počet vlád, ktoré chcú starším ľuďom a tiež ľuďom so slabou imunitou aplikovať aj tretiu dávku, sa zvyšuje, už sa tak rozhodli Čile, Nemecko či Izrael. Jedným z dôvodov je i rýchle šírenie variantu delta nového koronavírusu.

Americká agentúra na kontrolu a reguláciu potravín

a liekov FDA vo štvrtok (12. 8.) schválila použitie posilňovacej dávky od spoločnosti Pfizer a Moderna pre ľudí s oslabeným imunitným systémom.

Pfizer spoločne s nemeckým partnerom BioNTech a Moderna si na tržbách z predaja vakcín proti ochoreniu COVID-19 len v tomto a budúcom roku zabezpečili celkovo viac než 60 miliárd USD (51 miliárd eur). Analytici prognózujú v roku 2023 tržby ďalších viac než 6,6 miliardy USD pre Pfizer/BioNTech a 7,6 miliardy USD pre Modernu, predovšetkým z predaja posilňovacích dávok ich vakcín. Nakoniec hodnota tohto trhu zrejme o niečo klesne, kedže sa zvýši konkurencia zo strany ďalších firiem. (tasr)

— stručne —

Najviac zlacneli letenky do Londýna

Ceny leteniek do Londýna počas pandémie zaznamenali najväčší pokles. Naopak, letenky do exotických prázdninových destinácií zdraželi. Vyplýva to z analýzy travel-tech spoločnosti Kiwi.com. Letenky do Londýna počas pandémie zlacneli najmä na linkách z európskych miest. Napríklad z Osla, Göteborgu, Ríma, Barcelony, Košíc, Bratislavu a Prahy došlo k poklesu cien leteniek o 70 až 90 % v porovnaní s obdobím pred vypuknutím pandémie v roku 2019. Zlacneli tiež letenky zo Slovenska do ďalších miest vo Veľkej Británii. „Londýn zostáva pre Slovákov oblúbenou destináciou s veľkým počtom prevádzkovanych letov z Bratislavu a Košíc. V dôsledku pandémie a prísnych podmienok vstupu do krajiny však nastal výrazný pokles dopytu, čo sa, pochopiteľne, odráža tiež na vývoji cien leteniek do tohto mesta,“ skonštatovala Eliška Řezníček Dočkalová z Kiwi.com. (tasr)

Nemecko je lídrom v produkcií zemiakov

V minulom roku sa v Európskej únii (EÚ) vyzbieralo 55,3 milióna ton zemiakov. Najväčším výrobcom bolo Nemecko, ktoré tvorilo 21,2 % produkcie EÚ. Nasledovalo Poľsko (16,4 %), Francúzsko (15,7 %), Holandsko (12,7 %) a Belgicko (7,2 %). Týchto päť členských štátov predstavovalo takmer 75 % z celkovej produkcie zemiakov v EÚ. Vyplýva to z údajov, ktoré zverejnil štatistický úrad EÚ Eurostat. Slovensko aj napriek dobrým podmienkam na pestovanie zemiakov v ich produkcií v EÚ výrazne zaostáva. S počtom na celkovej produkcií EÚ pod 0,5 % má menšiu produkciu zemiakov v únii iba Slovinsko, Estónsko a kamenisté krajiny Cyprus a Malta. (tasr)

INZERCIA

oznam

• Generálny prokurátor Slovenskej republiky, v súlade s ustanovením § 47 ods. 3 veta druhého Trestného poriadku, v trestnej veci obvineného Ing. V. B. a spol., za zločin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a iné, zverejňuje nasledovný výrok uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Ndt 12/2021 zo dňa 21. 7. 2021: Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci obvineného Ing. V. B. a spol., za zločin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a iné, prejednal na neverejnom zasadnutí 21. 7. 2021 návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky na rozhodnutie o neprípustení účasti poškodených v trestnom konaní a takto rozhodol: Podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku v trestnej veci obvineného Ing. V. B. a spol., vedenej na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Banskej Bystrici pod číslom ORP-65/3-VYS-BB-2016, sa v trestnom konaní neprípustí účasť poškodených. Poučenie: Proti tomuto uzneseniu stažnosť nie je prípustná. Celý text uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Ndt 12/2021 zo dňa 21. 7. 2021 je prístupný na internetovej adrese Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (www.genpro.gov.sk). XR210187

• Dekan Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave oznamuje, že sa dňa 7. 9. 2021 o 13.00 h uskutoční verejná habilitačná prednáška RNDr. Juraja Országha, PhD., pracovníka Katedry experimentálnej fyziky, Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK v Bratislave na tému: „Zrážkové procesy elektrónov v atmosférah komét a asteroidov“ a obhajoba habilitačnej práce na tému: „Elektrónmi indukovaná fluorescencia“ v posluchární C FMFI UK v Mlynskej doline v Bratislave pre prezenčne prítomných účastníkov. Tým, ktorí sa zúčastnia obhajoby dištančne bude sprístupnený videokonferenčný kanál prostredníctvom aplikácie Microsoft Teams (link bude zverejnený na web stránke FMFI UK v Bratislave www.fmph.uniba.sk v rubrike Najbližšie udalosti). XR210173

• Emitent: CHEMINVEST, a.s., Sokolovská 2, Humenné, IČO: 677957, oznamuje zverejnenie regul. informácie Polročnej fin. správy k 30. 6. 2021 na internet. adresu www.cheminvest.sk 5421528966

Počul som dobre?

Nemôžem jeť čokoládu?

Zvieratka Pravda.sk

